

Familjehälsovård med inriktning mot vuxna och äldre inkl. förskrivning av förbrukningsartiklar och tekniska hjälpmedel

Family Health Care with focus on Adult and Elderly Care incl. Prescribing Articles of Consumption and Technical Aids

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: B2DÄ01

Revision: 3.1

Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom vård 2018-11-07

Gäller från: VT 2019

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap (A1F)

Utbildningsområde: Vård

Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Förkunskapskrav: Godkänt resultat på kurserna:

- Specialistsjuksköterskans vårdande och folkhälsoarbete, 5 hp
- Allmänmedicin innefattande allmän och speciell farmakologi, 15 hp: följande delmoment ska vara godkända: Tentamen Allmän farmakologi, Tentamen Speciell farmakologi, Tentamen allmänmedicin, case seminarium

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen omfattar 6 hp teoretisk och 9 hp verksamhetsförlagd utbildning med inriktning mot vuxna och äldre. Kursens fokus är en fördjupning av vårdvetenskapens centrala begrepp utifrån ett livsvärldsteoretiskt perspektiv kopplat till den vuxna och äldre människan. Teorier om familj, plats, livsförändringar, mångfald, etik och hållbar utveckling i relation till vårdande av vuxna och äldre studeras. I kursen tränas kliniska bedömningar utifrån ett patient- och närståendeperspektiv liksom hur distriktssköterskan kan stödja egenvård och närståendevård och skapa hälsofrämjande miljöer. Därutöver studeras faktorer som påverkar distriktssköterskans samverkan med närliggande professioner, verksamheter och myndigheter. I kursen studeras även förfarandet vid förskrivning av olika förbrukningsartiklar, tekniska hjälpmedel och deras användningsområden. Aktuella lagar och författningar och deras tillämpning inom distriktsvård till vuxna och äldre ingår.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på:

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 visa förståelse för hur individers upplevelse av hälsa och behov kan förändras under livet,
- 1.2 visa förståelse för en helhetssyn och ett livsvärldsperspektiv i det hälsofrämjande vårdandet,
- 1.3 redogöra för teorier och modeller för hälsofrämjande och förebyggande vård till vuxna och äldre,
- 1.4 redogöra för modeller och teorier som belyser platsens betydelse för främjande av hälsa och välbefinnande.

2. Färdigheter och förmåga

- 2.1 självständigt bedöma, planera samt genomföra hälsofrämjande och förebyggande vård,
- 2.2 självständigt identifiera, bedöma och planera behov av medicinsk vård och omvårdnad samt vidta relevanta åtgärder utifrån denna bedömning,
- 2.3 uppmärksamma och tillgodose behov av lärande hos vuxna och äldre, närstående, medarbetare och studenter,

- 2.4 tillämpa kommunikation och samtala med vuxna och äldre patienter, närstående och medarbetare,
- 2.5 bedöma behovet av förbrukningsartiklar och tekniska hjälpmedel samt vid behov förskriva sådana i enlighet med gällande föreskrifter,
- 2.6 initiera samverkan med vuxna och äldre, närstående samt företrädare för närliggande professioner och verksamheter,
- 2.7 tillämpa lagar, författningar och säkerhetsföreskrifter,
- 2.8 kritiskt granska metoder som syftar till att främja hälsa och förebygga ohälsa hos vuxna och äldre,
- 2.9 skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses,
- 2.10 visa ansvar för sitt eget lärande och utveckling inom professionen genom aktivt deltagande och patientsäkert handlande i vårdarbete.

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 analysera etiska ställningstaganden i vårdandet,
- 3.2 analysera frågeställningar som berör mångfald inom familjehälsovård med inriktning vuxna och äldre,
- 3.3 analysera frågeställningar angående hållbar utveckling för nuvarande och kommande generationers hälsa.

Undervisningsformer

Undervisningen sker via flexibelt lärande. Arbetsformen vid flexibelt lärande förutsätter att studenterna har tillgång till internetansluten dator, webbkamera och headset. Studierna baseras på självständiga studier samt gemensamma kursträffar förlagda till Högskolan i Borås där bland annat träning av kliniska bedömningar ingår. Kommunikationen med lärare och kursdeltagare sker via ett webbaserat utbildningsverktyg. Vissa studieuppgifter kan genomföras i grupp med syfte att stimulera och utveckla förmågan till kommunikation, reflektion, samverkan och självkännet. Loggbok används i syfte att främja och stimulera studentens lärande och utveckling.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment

Simuleringsövningar (SIMI):

Lärandemål: 2.1, 2.2, 2.4, 2.7, 2.8, 2.10, 3.1, 3.2

Högskolepoäng: 2.0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Seminarium Förskrivningsrätt:

Lärandemål: 2.2, 2.5, 2.7

Högskolepoäng: 2.0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Individuell skriftlig inlämningsuppgift:

Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.6, 2.9, 3.1, 3.2, 3.3

Högskolepoäng: 2.0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt eller Väl godkänt

Verksamhetsförlagd examination:

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.10, 3.1

Högskolepoäng: 9,0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

För betyget Godkänd på hel kurs krävs minst Godkänd betyg på samtliga moment. För betyget Väl Godkänd krävs dessutom Väl Godkänd på Individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första examinationstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade "uppsamlingstentamen", erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i examination, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagda studier har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter.

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär.

Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats.

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Andershed, B. (Red.). (2013). *Palliativ vård Begrepp och perspektiv i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur. 511 s.

Arman, M., Dahlberg, K. & Ekebergh, M. (red.). (2015). *Teoretiska grunder för vårdande*. Stockholm: Liber. 307 s.

Dahlborg Lyckhage, E., Lyckhage, G. & Tengelin, E. (2015). *Jämlik vård. Normmedvetna perspektiv*. Lund: Studentlitteratur. 264 s.

Diabeteshandboken.se (2018). [Återfinns elektroniskt]

Drevenhorn, E. (Red.). (2017). *Hemsjukvård*. Lund: Studentlitteratur. 276 s.

Edberg, A-K. (Red.). (2011). *Att möta personer med demens*. Lund: Studentlitteratur. 189 s.

Fossum, B. (Red.). (2013). *Kommunikation, Samtal och bemötande i vården*. Lund: Studentlitteratur. 472 s.

Hallberg, U. (2017). *Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättningar*. Stockholm: Liber. 160 s.

Harnett, T., Jönson, H. & Wästerfors, D. (2012). *Makt och vanmakt på äldreboende*. Lund: Studentlitteratur. 139 s.

Hellström, A-L. & Lindehall, B. (Red.). (2006). *Uroterapi*. Lund: Studentlitteratur. 240 s.

Holmström, I. (red.). (2008). *Telefonrådgivning inom hälso- och sjukvård*. Lund: Studentlitteratur. 197 s.

Jarvis, C. (2016). *Physical Examination & Health Assessment*. St. Louis: Elsevier Saunders. 896 s.

Josefsson, K. (2009). *Sjuksköterskan i kommunens äldrevård och äldreomsorg*. Stockholm: Gothia Förlag och Författaren. 159 s.

Josefsson, K. (2010). *Tio punkter för en god och säker hemsjukvård för äldre personer*. Stockholm: Svensk sjuksköterskeförening och Vårdförbundet. 19 s.

Kirkevold, M. & Strömsnes Ekern, K. (2003). *Familjen i ett omvårdnadsperspektiv*. Stockholm: Liber. 283 s.

Klang Söderkvist, B. & Kneck, P. (Red.). (2018). *Patientundervisning. Ett samspel för lärande*. Lund: Studentlitteratur. 272 s.

Lill, L. (2010). *Äldreomsorg-om makt, genus, klass och känslor i ett yrke*. Malmö: Liber. 137 s.

Lindholm, C. (2012). *Sår*. Lund: Studentlitteratur. 278 s.

McGarry, J. (2009). *Defining roles, relationships, boundaries and participation between elderly people and nurses within the*

home: An ethnographic study. *Health and Social Care in the Community*, 17(1), ss. 83-91.

Persson, E., Berndtsson, I. & Carlsson, E. (2008). *Stomi- och tarmopererad: Ett helhetsperspektiv*. Lund: Studentlitteratur. 228 s.

Regionala cancercentrum. (2016). *Nationellt vårdprogram Palliativ vård i livets slutskede*. Stockholm Gotland: Regionala cancercentrum. 174 s.

Sandman, L. & Kjellström, S. (2018). *Etikboken: Etik för vårdande yrken*. Lund: Studentlitteratur. 406 s.

Schönebeck, J. (2011). *Blåskatetern och dess bruk*. Mölndal: Astra Tech AB. 59 s.

Scriven, A. (2013). Ewles, E. & Simnett, I. *Hälsoarbete*: Studentlitteratur. 439 s.

SFS 2017:30. *Hälso- och sjukvårdslag*. Stockholm: Socialdepartementet. [Återfinns elektroniskt]

SFS 2001:453. *Socialtjänstlag*. Stockholm: Socialdepartementet. [Återfinns elektroniskt]

Socialdepartementet. (2011). *Vård efter behov och på lika villkor – en mänsklig rättighet*. Statens offentliga utredningar (SOU) 2011:48. Stockholm: Socialdepartementet. 457 s.

Socialstyrelsen. (2006). *Att förebygga vårdrelaterade infektioner: Ett kunskapsunderlag*. Stockholm: Socialstyrelsen. 461 s.

Socialstyrelsen. (2011). *Näring för god vård och omsorg: en vägledning för att förebygga och behandla undernäring*. Stockholm : Socialstyrelsen . 179 s.

Strandberg, T. (Red.) (2011). *Förhållningssätt och möten*. Lund: Studentlitteratur. 312 s.

Svensk sjuksköterskeförening, (2008). *Strategi för sjuksköterskans hälsofrämjande arbete*. Stockholm: Svensk sjuksköterskeförening. 30 s.

Västra Götalandsregionen. (2010). *Vårdhygieniska rutiner inom kommunal vård och omsorg i Södra Älvsborg*. Västra Götalandsregionen.

Västra Götalandsregionen. (2018). *Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel*. Västra Götalandsregionen. . [Återfinns elektroniskt]

Yrkesföreningar för fysisk aktivitet (YFA), (2017). FYSS 2017. *Fysisk aktivitet i sjukdomsprevention och sjukdomsbehandling*. Stockholm: Läkartidningens förlag AB. 650 s.

Därutöver kan artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot distriktssköterska.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga inlämningsuppgifter genomgår plagiatkontroll.